

Nr 345.

Av herr **Senander m. fl.**, om upphävande av lagen om varsel i arbetskonflikter.

Den 1935 beslutade lagen om varsel i arbetskonflikter har i praktiken visat sig vara ett betydelsefullt hjälpmedel för arbetsgivarna mot arbetarna. Lagen har utgjort ett hinder för fackföreningarna att effektivt tillvarata sina medlemmars intressen, när det gällt aktioner mot uppenbara trakasserier. Den utgör vidare ett allvarligt hinder i synnerhet när arbetarna för att tillvarata sina intressen måste vidta stridsåtgärd vid arbeten, som utföras under en kort tidsperiod. Framför allt har lagen emellertid skapat stora svårigheter för arbetarna att snabbt och effektivt kunna bistå stridande klasskamrater genom solidaritetsaktioner. Härom vittnade förtroendemannen i Sv. träindustriarbetarförbundet Nils Linde på LO:s kongress i fjol, där han bl. a. anförde:

»I förslaget från kommittén rörande tredjemansrätt ingick en föreskrift om att vid arbetsinställelse skulle lämnas underrättelse 7 dagar i förväg till arbetsgivaren, där anledningen till arbetsinställelsen skulle uppgivas. Man förvånar sig över att man behövar tala om anledningen, när arbetsgivaren har fått reda på den ändå. Villkoret har ingen som helst betydelse för arbetsgivareparten. Det kan inte i något fall skada om en lockout får vänta i 7 dagar, men i en oerhörd mängd fall skadar det fackföreningarna att behöva vänta i 7 dagar på att företa arbetsinställelse. Åtminstone är detta fallet inom byggnadsindustrin, och vi bör lära oss att ta hänsyn till alla facks intressen och inte bara se på det egna facket. Landssekreteriatet sade om detta förslag från trettonmannakommissionen, att det inte fanns något principiellt att erinra mot införandet av en underrättelseplikt. När denna lag stiftades, var det ingen, som visste fullt vad den betydde. Man hade inte satt sig in i alla dess verkningar, och ännu i dag stå de sakkunniga som frågetecken, då man frågar dem, vad den och den varselåtgärden betyder. För ögonblicket står jag och några andra under åtal enligt denna varsellag. Telegraf- och Telefonmannaförbundet begärde av byggnadsfackförbunden bistånd i en konflikt. Vi ansågo oss böra lämna det. Det gällde arbeten, som kunde utföras på ett par tre dagar, och skulle vi då ha varslat på 7 dagar, så hade arbetsinställelsen varit rena meningslösheten. Hade Telegraf- och Telefonmannaförbundet varit nöjt med det? Skulle landsorganisationen ha sagt, att det var bra gjort av byggnadsarbetarna? Ånej, risken fick naturligtvis tas, och för närvarande stå vi, som skall anses företräda organisationen, inför Pontius Pilatus. Ett annat exempel. För en vecka sedan fick vi en anmodan från målarna att ta en

arbetsinställelse för att hjälpa dem. Vi kunde inte undgå varsellagen. Men då visade det sig, att arbetsinställelsen var meningslös, ty då veckan gått voro de arbeten, som den skulle gälla, nästan färdiga. Man har som sagt inte betänkt verkningarna av denna varsellag. Lagen bör enligt mitt förmenande bort, och jag hoppas, att de, som nu ha möjlighet därtill, ställa detta yrkande, och jag kommer att föreslå kongressen att göra ett uttalande i den riktningen.»

Vid samma tillfälle anförde telegraf- och telefonmannaförbundets ledande man, hr G. Jönsson, bl. a. följande:

»Varsellagen är ett eklatant exempel på en sådan lag, som riktar sig praktiskt taget enbart mot arbetarna . . . Hr Linde har här pekat på telefonarbetarkonflikten föregående år, och den avslöjar för oss, att denna lag inom stora arbetsområden praktiskt taget förhindrar alla möjligheter till ingripande. Ett stort hus blir nu färdigmonterat med avseende på telefonanläggningarna på en eller två dagar. Det finns då ingen möjlighet för byggnadsarbetarna exempelvis att hjälpa till i en konflikt med telefonarbetarna. Under de sju dagar, då varsel skall givas, göres telefonarbetet färdigt. Och detsamma är förhållandet vice versa: under den tid telefonarbetarna skola varsla måste de göra arbetet färdigt.»

De synpunkter, som vid LO:s kongress framfördes av de ovan citerade fackliga ledarna, överensstämma med den allmänna meningen bland fackföreningsfolket. Vi anse även, att vad som här framförts så klart och tydligt visar, att varsellagen är ett vapen i arbetsgivarnas händer mot arbetarna och fackföreningarna, att det tillräckligt motiverar vårt förslag om dess slopande.

Med hänvisning härtill föreslå vi,

att riksdagen måtte besluta att upphäva lagen om varsel i arbetskonflikter.

Stockholm i januari 1937.

Knut Senander.

H. Hagberg.

J. H. Brädefors.

Axel Nordström.